

# Uttalande



Translations proofread by EDPB Members.  
This language version has not yet been proofread.

## Uttalande om paketet om digitala tjänster och datastrategin Antaget den 18 november 2021

### Europeiska dataskyddsstyrelsen har antagit följande uttalande:

Sedan november 2020 har kommissionen lagt fram flera lagstiftningsförslag som en del av sin digitala strategi och datastrategi, särskilt rättsakten om digitala tjänster, rättsakten om digitala marknader, dataförvaltningsakten och rättsakten om artificiell intelligens. Ett femte förslag till en "dataakt" förväntas läggas fram mycket snart. Detta var ett av flera initiativ som tillkännagavs i EU-strategin för data<sup>1</sup>.

Förslagen syftar till att underlätta ytterligare användning och delning av personuppgifter och data mellan fler offentliga och privata parter inom "dataekonomin", att stödja användningen av särskild teknik som t.ex. stordata och AI och att reglera onlineplattformar och grindvakter. Behandling av personuppgifter är redan eller kommer att bli en kärnverksamhet för de enheter, affärsmodeller och tekniker som omfattas av förslagen. Den kombinerade effekten av antagandet och genomförandet av förslagen kommer därför att få betydande konsekvenser för den grundläggande rätten till respekt för privatlivet och till skydd av personuppgifter som fastställs i artiklarna 7 och 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) och i artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*).

Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen har redan avgett gemensamma yttranden om dataförvaltningsakten<sup>2</sup> och rättsakten om artificiell intelligens, och Europeiska datatillsynsmannen har avgett yttranden om EU-strategin för data, om rättsakten om digitala

<sup>1</sup> Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, En EU-strategi för data, COM(2020) 66 final.

<sup>2</sup> Europeiska dataskyddsstyrelsen har också utfärdat uttalande 05/2021 om dataförvaltningsakten mot bakgrund av lagstiftningsutvecklingen.

marknader och om rättsakten om digitala tjänster<sup>3</sup>. Dessa yttranden belyser ett antal farhågor och innehåller rekommendationer för att anpassa förslagen till befintlig unionslagstiftning om dataskydd. Europeiska dataskyddsstyrelsen beklagar att flera rekommendationer hittills inte har behandlats fullt ut av medlagstiftarna<sup>4</sup>.

**Med detta uttalande uppmärksammar Europeiska dataskyddsstyrelsen ett antal övergripande frågor och uppmanar medlagstiftarna att vidta kraftfulla åtgärder. Våra farhågor består av tre kategorier: 1) Bristande skydd av enskildas grundläggande fri- och rättigheter. 2) Fragmenterad tillsyn. 3) Risken för bristande enhetlighet.**

Europeiska dataskyddsstyrelsen anser att förslagen, utan ytterligare ändringar, kommer att ha en negativ inverkan på enskildas grundläggande rättigheter och friheter och kommer att leda till betydande rättsosäkerhet som skulle undergräva både den befintliga och den framtida rättsliga ramen. Förslagen kan därför komma att misslyckas med att skapa de förutsättningar för innovation och ekonomisk tillväxt som de strävar efter.

## 1. BRISTANDE SKYDD AV ENSKILDAS GRUNDLÄGGANDE FRI- OCH RÄTTIGHETER

I förslagen har vissa val gjorts som sannolikt kommer att få långvariga konsekvenser för enskildas grundläggande fri- och rättigheter och för samhället som helhet. Samtidigt som förslagen på det hela taget syftar till att minska en rad olika risker hyser Europeiska dataskyddsstyrelsen allvarliga farhågor om ett antal val som gjorts och anser att enskilda personers grundläggande rättigheter och friheter kräver ytterligare skydd. Typiska exempel är följande:

- Förslaget till en rättsakt om artificiell intelligens skulle tillåta användning av **AI-system som kategoriserar individer** utifrån biometriska data (som ansiktsigenkänning) efter **etnicitet, kön samt politisk åskådning eller sexuell läggning**, eller andra förbjudna diskrimineringsgrunder, eller av AI-system vars vetenskapliga giltighet inte är bevisad eller som står i direkt konflikt med EU:s grundläggande värden<sup>5</sup>. Europeiska dataskyddsstyrelsen anser att sådana system bör förbjudas i EU och uppmanar medlagstiftarna att inkludera ett sådant förbud i rättsakten om artificiell intelligens. Dessutom anser Europeiska dataskyddsstyrelsen att användningen av AI för att **härleda en fysisk persons känslor** är mycket oönskvärd och bör förbjudas, med undantag för vissa väl specificerade användningsfall, nämligen för hälso- eller forskningsändamål, med förbehåll för lämpliga skyddsåtgärder, villkor och begränsningar<sup>6</sup>.

---

<sup>3</sup> Europeiska datatillsynsmannen har också utfärdat ett preliminärt yttrande om det europeiska hälsodataområdet. En översikt över alla yttranden och uttalanden från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen finns i en bilaga till detta uttalande.

<sup>4</sup> De farhågor som lyfts fram i detta uttalande rör den ursprungliga texten till kommissionens förslag och hänvisar inte till någon senare ståndpunkt från Europaparlamentet eller Europeiska unionens råd om inte annat uttryckligen anges.

<sup>5</sup>T.ex. lögn-detektorer, bilaga III, punkt 6 b och 7 a i rättsakten om artificiell intelligens. Gemensamt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om rättsakten om artificiell intelligens, punkt 32.

<sup>6</sup> Gemensamt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om rättsakten om artificiell intelligens, punkt 35.

- I samma anda upprepar Europeiska dataskyddsstyrelsen, med tanke på den betydande negativa inverkan på enskilda personers grundläggande rättigheter och friheter, att rättsakten om artificiell intelligens **bör omfatta ett förbud mot all användning av AI för automatisk igenkänning av mänskliga egenskaper på allmänt tillgängliga platser** – såsom av ansikten men också av rörelsemönster, fingeravtryck, DNA, röster, tangenttryckningar och andra biometriska eller beteendemässiga signaler – i alla sammanhang<sup>7</sup>. Den föreslagna rättsakten om artificiell intelligens gör det för närvarande möjligt att använda biometriska fjärridentifieringssystem i realtid på allmänt tillgängliga platser i brottsbekämpande syfte i vissa fall<sup>8</sup>. Europeiska dataskyddsstyrelsen välkomnar Europaparlamentets nyligen antagna resolution där de betydande riskerna lyfts fram<sup>9</sup>.
- Europeiska dataskyddsstyrelsen anser också att **riktad nätbaserad reklam bör regleras mer strikt** i rättsakten om digitala tjänster till förmån för mindre inkräktande former av reklam som inte kräver någon spårning av användarnas interaktion med innehåll, och uppmanar medlagstiftarna att överväga en utfasning som leder till ett **förbud mot riktad reklam som grundas på genomgripande spårning**<sup>10</sup>, medan profilering av barn generellt bör förbjudas.
- Europeiska dataskyddsstyrelsen rekommenderar att man i både rättsakten om digitala tjänster och rättsakten om digitala marknader inför **interoperabilitetskrav** för att främja en digital miljö som är mer öppen för konkurrens och gör det lättare för enskilda att välja bland tjänster som erbjuder bättre integritet och dataskydd<sup>11</sup>.

## 2. FRAGMENTERAD TILLSYN

I samtliga förslag föreskrivs inrättandet av tillsynsmyndigheter och nya europeiska samarbetsstrukturer mellan dessa myndigheter (*europeiska nämnder*)<sup>12</sup>. Även om behandlingen av personuppgifter är av central betydelse för den verksamhet som omfattas av förslagen, utses inte tillsynsmyndigheter för dataskydd till de viktigaste behöriga myndigheterna. När det gäller skydd av personuppgifter och den fria rörligheten för sådana uppgifter erinrar Europeiska dataskyddsstyrelsen

<sup>7</sup> Europeiska dataskyddsstyrelsens och Europeiska datatillsynsmannens gemensamma yttrande om rättsakten om artificiell intelligens, punkt 32.

<sup>8</sup> Anges i artikel 5.1 d i–iii i rättsakten om artificiell intelligens.

<sup>9</sup> Europaparlamentets resolution av den 6 oktober 2021 om artificiell intelligens inom straffrätten och polisens och rättsväsendets användning av artificiell intelligens i brottmål (2020/2016(INI)).

<sup>10</sup> Se även Europeiska datatillsynsmannens yttrande om rättsakten om digitala tjänster, punkterna 69–70, samt Europaparlamentets resolution av den 20 oktober 2020 med rekommendationer till kommissionen om en rättsakt om digitala tjänster: anpassning av handels- och civilrätten för kommersiella enheter som bedriver verksamhet på nätet (2020/2019(INL)), punkt 15.

<sup>11</sup> Se även Europeiska datatillsynsmannens yttrande om rättsakten om digitala tjänster, punkterna 84–85, och Europeiska datatillsynsmannens yttrande om rättsakten om digitala marknader, punkterna 37–38.

<sup>12</sup> Den rådgivande kommittén för digitala marknader i rättsakten om digitala marknader; den europeiska nämnden för digitala tjänster i rättsakten om digitala tjänster; den europeiska nämnden för artificiell intelligens i rättsakten om artificiell intelligens; Europeiska datainnovationsstyrelsen i dataförvaltningsakten.

om att det enligt artikel 16.2 i EUF-fördraget och artikel 8.3 i stadgan krävs att kontrollen av behandlingen av personuppgifter anförtros oberoende dataskyddsmyndigheter<sup>13</sup>.

Dessutom är Europeiska dataskyddsstyrelsen mycket oroad över att förslagen inte tydligt anger hur de nya tillsynsorganen (och de åtföljande europeiska nämnderna) bör samarbeta med tillsynsmyndigheterna för dataskydd (och Europeiska dataskyddsstyrelsen). Förslagen tar i synnerhet inte i tillräcklig mån upp situationer med potentiell överlappning av befogenheter eller samråd i frågor av ömsesidigt intresse. Detta skapar en **risk för parallella tillsynsstrukturer** där olika behöriga myndigheter utövar tillsyn över samma enheter avseende samma (behandlings)verksamhet utan **strukturerat samarbete** dem emellan.

### Typiska exempel är följande:

- Den föreslagna rättsakten om digitala tjänster kräver att de behöriga myndigheterna övervakar mycket stora onlineplattformars **rekommendationssystem**<sup>14</sup> (som ofta inbegriper profilering av registrerade i den mening som avses i den allmänna dataskyddsförordningen) samt åtgärder som vidtagits för att **bedöma och minska systemriskerna, inbegripet risken för rätten till privatliv**<sup>15</sup>. Samma förslag innehåller också bestämmelser om **uppförandekoder** som kan gälla behandling av personuppgifter<sup>16</sup>. Det kräver dock inte att de behöriga myndigheterna formellt samråder med eller samarbetar med Europeiska dataskyddsstyrelsen eller dess ledamöter. Detta innebär en risk för motstridiga riktlinjer eller till och med olika resultat av tillsynsmyndigheternas verkställighetsåtgärder.
- I den föreslagna dataförvaltningsakten definieras **nya typer av tjänsteleverantörer och organisationer** som skulle behandla stora mängder potentiellt känsliga data, särskilt dataförmedlingstjänster och dataaltruismorganisationer. **Systemet med "förhandskontroll" för dessa enheter är dock nästan deklarativt och ger därför inte tillräckligt skydd för de registrerade**<sup>17</sup>, eftersom det är begränsat till den behöriga myndighetens kontroll av (huvudsakligen formella) krav<sup>18</sup> som ska genomföras inom en mycket kort tidsfrist<sup>19</sup>.
- I den föreslagna rättsakten om artificiell intelligens fastställs ett **certifieringssystem och uppförandekoder** för AI-system med hög risk, men det är oklart om och hur dessa certifikat

---

<sup>13</sup> Se Europeiska dataskyddsstyrelsens uttalande 05/2021 om dataförvaltningsakten mot bakgrund av lagstiftningsutvecklingen, s. 3, och gemensamt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om rättsakten om artificiell intelligens, sida 14.

<sup>14</sup> Artikel 29 i rättsakten om digitala tjänster.

<sup>15</sup> Särskilt i samband med artikel 27 (identifiering och bedömning av de mest framträdande och återkommande systemriskerna samt bästa praxis för att begränsa sådana risker), som hänvisar till artikel 26, inbegripet 26.1 b, och artiklarna 35 och 36 i rättsakten om digitala tjänster (uppförandekoder).

<sup>16</sup> Se artiklarna 35–36 i rättsakten om digitala tjänster.

<sup>17</sup> Se gemensamt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om dataförvaltningsakten, punkterna 136, 140, 151, 155, 175, 180 och 191.

<sup>18</sup> Detta fastställs i artikel 11 i dataförvaltningsakten för leverantörer av datadelningstjänster respektive artiklarna 16–19 för dataaltruismorganisationer.

<sup>19</sup> Inom en vecka från dagen för anmälan, för leverantörer av datadelningstjänster (artikel 10.7 i dataförvaltningsakten); inom tolv veckor från ansökningsdagen för dataaltruismorganisationer (artikel 17.5 i dataförvaltningsakten).

och uppförandekoder kan samverka med kraven i den allmänna dataskyddsförordningen<sup>20</sup>. Detta skulle kunna leda till situationer där AI-system, trots att de är certifierade (CE-märkta) inom ramen för rättsakten om artificiell intelligens för att släppas ut på marknaden eller tas i bruk, inte skulle vara förenliga med reglerna och principerna för dataskydd (särskilt inbyggt dataskydd och dataskydd som standard)<sup>21</sup>. I den föreslagna rättsakten om artificiell intelligens saknas dessutom en hänvisning till (obligatoriska) övervakningsmekanismer för uppförandekoder som är utformade för att kontrollera att leverantörer av AI-system som inte utgör hög risk följer bestämmelserna i dessa<sup>22</sup>.

- Den föreslagna rättsakten om digitala marknader kräver att grindvakter underlättar utöandet av **dataportabilitet** i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen och på vissa villkor ger **tillgång till data**, inbegripet personuppgifter, enligt artikel 6.1 h och 6.1 i och till anonymiserade uppgifter enligt artikel 6.1 j, utan att den tillhandahåller en tydlig rättslig grund för behandling av personuppgifter eller en skyldighet till samråd och samarbete mellan behöriga myndigheter som utsetts inom ramen för rättsakten om digitala marknader och den behöriga dataskyddsmyndigheten när dessa behöriga myndigheter övervakar efterlevnaden av bestämmelserna i rättsakten om digitala marknader.

För att säkerställa komplementaritet i tillsynen och öka rättssäkerheten rekommenderar Europeiska dataskyddsstyrelsen starkt att tillsynsmyndigheterna för dataskydd tydligt anges i vart och ett av förslagen bland de relevanta behöriga myndigheter med vilka samarbetet ska äga rum. Dessutom bör varje förslag **innehålla en uttrycklig rättslig grund för det informationsutbyte som är nödvändigt för ett effektivt samarbete och fastställa under vilka omständigheter samarbetet bör äga rum**. Dessutom bör förslagen göra det möjligt för de behöriga tillsynsmyndigheterna inom ramen för varje förslag att på begäran eller på eget initiativ med de behöriga dataskyddsmyndigheterna **utbyta information** som erhållits i samband med revisioner och utredningar som rör behandling av personuppgifter<sup>23</sup>. Europeiska dataskyddsstyrelsen vill understryka behovet av att säkerställa att tillsynsmyndigheterna för dataskydd får **tillräckliga resurser** för att utföra dessa ytterligare uppgifter.

### 3. RISKEN FÖR BRISTANDE ENHETLIGHET

Alla förslag syftar till att reglera teknik eller verksamhet som inbegriper behandling av personuppgifter. Den befintliga dataskyddsråmen är därför fullt tillämplig. Förslagets normativa text kan dock i vissa fall **skapa tvetydighet** i fråga om dataskyddsråmens tillämplighet. Medlagstiftarna bör tydliggöra eventuella oklarheter för att **säkerställa** den rättsliga förutsägbarheten och öka samstämmigheten med den befintliga dataskyddsråmen så att den tillämpas effektivt. Under alla omständigheter bör det i förslagen **tydligt anges att de inte ska påverka eller undergräva**

---

<sup>20</sup> Gemensamt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om rättsakten om artificiell intelligens, punkt 74.

<sup>21</sup> Gemensamt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om rättsakten om artificiell intelligens, punkt 76.

<sup>22</sup> Gemensamt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om rättsakten om artificiell intelligens, punkt 79.

<sup>23</sup> Se även Europeiska datatillsynsmannens yttrande om rättsakten om digitala tjänster, punkterna 87–89, och Europeiska datatillsynsmannens yttrande om rättsakten om digitala marknader, punkterna 39–41.

**tillämpningen av befintliga dataskyddsregler och det bör också säkerställas att dataskyddsreglerna får företräde vid behandling av personuppgifter<sup>24</sup>.**

I vissa bestämmelser används dessutom samma terminologi som i den allmänna dataskyddsförordningen eller direktivet om integritet och elektronisk kommunikation, utan någon uttrycklig hänvisning till ovannämnda lagstiftning. Detta riskerar att påverka tolkningen av centrala begrepp i dataskyddsförordningen (såsom de centrala begreppen "samtycke" eller "den registrerade")<sup>25</sup>. Det medför också en risk för att vissa bestämmelser skulle kunna tolkas som att de avviker från den allmänna dataskyddsförordningen eller direktivet om integritet och elektronisk kommunikation. Följaktligen skulle vissa bestämmelser **lätt kunna tolkas på ett sätt som är oförenligt med den befintliga rättsliga ramen och därmed leda till rättsosäkerhet.**

### Typiska exempel är följande:

- Enligt förslaget till en rättsakt om digitala tjänster ska tjänsteleverantörerna **erbjuda användarna minst ett alternativ för att ta emot innehållsrekommendationer som inte är baserat på profilering**<sup>26</sup>. Principen om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard kräver dock att de system som erbjuder dessa rekommendationer inte bör baseras på profilering *som standard*<sup>27</sup>.
- I många fall framgår inte den **rättsliga grunden** för behandling av personuppgifter av lagtexten i förslagen. Ett exempel från den föreslagna dataförvaltningsakten är bristen på tydlighet när det gäller vidareutnyttjande av personuppgifter som innehas av offentliga myndigheter<sup>28</sup>. I den föreslagna rättsakten om artificiell intelligens anges att den inte ska tolkas som att den omfattar en rättslig grund för behandling av personuppgifter, samtidigt som det anges att leverantörer av AI-system med hög risk får "behandla särskilda kategorier av personuppgifter" för att säkerställa övervakning, upptäckt och korrigering av snedvridning, och krävs ytterligare skyddsåtgärder för den behandlingen<sup>29</sup>.
- **Terminologi som (delvis) överlappar** med tydligt olika betydelser som "onlinebaserade förmedlingstjänster" i den föreslagna rättsakten om digitala marknader och "förmedlingstjänster" i den föreslagna dataförvaltningsakten är förvirrande och gör förslagen mindre tydliga.
- Ett av de viktigaste orosmomenten när det gäller den föreslagna dataförvaltningsakten är att bestämmelserna inte anger tillräckligt tydligt **om de avser uppgifter som inte är**

---

<sup>24</sup> I enlighet med den grundläggande rätten till respekt för privatlivet och till skydd av personuppgifter som fastställs i artiklarna 7 och 8 i stadgan och i artikel 16 i EUF-fördraget.

<sup>25</sup> Europeiska dataskyddsstyrelsen välkomnar att begreppen samtycke och den registrerade har anpassats till kraven för samtycke i den allmänna dataskyddsförordningen i rådets mandat för dataförvaltningsakten, som antogs den 24 september 2021.

<sup>26</sup> Artikel 29 i rättsakten om digitala tjänster.

<sup>27</sup> Se Europeiska datatillsynsmannens yttrande om rättsakten om digitala tjänster, punkt 73.

<sup>28</sup> Artikel 5.6 i dataförvaltningsakten.

<sup>29</sup> Artikel 10.5 i rättsakten om artificiell intelligens.

**personuppgifter, personuppgifter eller bådadera**, och inte heller anger tillräckligt tydligt att dataskyddsförordningen är tillämplig på blandade dataset. Det är därför inte tydligt att dataskyddsramen skulle förbli tillämplig när personuppgifter behandlas, och när särskilda risker för återidentifiering av anonymiserade personuppgifter måste beaktas<sup>30</sup>. Denna brist på åtskillnad kan leda till förvirring, till exempel när det gäller huruvida det krävs en rättslig grund enligt dataskyddsförordningen (vilket är fallet för all behandling av personuppgifter som faller under dataskyddsförordningens tillämpningsområde)<sup>31</sup>.

## En blick framåt:

Europeiska dataskyddsstyrelsen är medveten om att ett av de viktigaste initiativen i EU-strategin för data är att skapa **gemensamma europeiska dataområden** inom strategiska sektorer och domäner av allmänt intresse, bland annat på hälsoområdet (*det europeiska hälsodataområdet*). I det gemensamma yttrandet om dataförvaltningsakten har Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen redan understrukit att alla kommande förslag, såsom **dataakten**, som kan komma att påverka behandling av personuppgifter, måste säkerställa och upprätthålla respekten för och tillämpningen av EU:s regelverk på området för skydd av personuppgifter<sup>32</sup>.

När detta uttalande utarbetas finns syftet med och innehållet i förslagen till en dataakt eller till det europeiska hälsodataområdet ännu inte att tillgå. Det står dock klart att båda initiativen kommer att syfta till att öka tillgången till och vidareutnyttjandet av personuppgifter och data för datadelning mellan privata och offentliga parter.

Europeiska dataskyddsstyrelsen uppmanar därför kommissionen att undvika tvetydigheter i de nya förslagen för att säkerställa rättssäkerhet och samstämmigheten med den befintliga dataskyddsramen så att den tillämpas effektivt. Under alla omständigheter bör det i förslagen **tydligt anges att de inte ska påverka eller undergräva tillämpningen av befintliga dataskyddsregler och det bör också säkerställas att dataskyddsreglerna får företräde vid behandling av personuppgifter**<sup>33</sup>.

Med tanke på de särskilda utmaningar som ökad datadelning medför efterlyser Europeiska dataskyddsstyrelsen dessutom att de kommande lagstiftningsförslagen om europeiska dataområden och dataakten ska fastställa **särskilda dataskyddsgarantier** redan från början och säkerställa en hög dataskyddsnivå, med beaktande i tillämpliga fall av behandlingen av särskilda kategorier av uppgifter, såsom uppgifter om hälsa. Genom att uttryckligen definiera dessa skyddsåtgärder redan från början kan vi säkerställa en adekvat skyddsnivå för personuppgifter och undvika potentiell rättsosäkerhet.

---

<sup>30</sup> Se det gemensamma yttrandet från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om dataförvaltningsakten, punkt 16.

<sup>31</sup> Se vidare punkterna 47–56 i det gemensamma yttrandet från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om dataförvaltningsakten där man påpekar den rättsliga osäkerheten när det gäller den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter.

<sup>32</sup> Gemensamt yttrande från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om dataförvaltningsakten, punkt 19.

<sup>33</sup> I enlighet med den grundläggande rätten till respekt för privatlivet och till skydd av personuppgifter som fastställs i artiklarna 7 och 8 i stadgan och i artikel 16 i EUF-fördraget.

## Utöver de övergripande problem som identifierats ovan vill Europeiska dataskyddsstyrelsen betona följande punkter:

i) Den **okränkbara** rätten till skydd av personuppgifter som en rättighet som avser **varje fysisk person**, vilket fastställs i artikel 16.1 EUF-fördraget och artikel 8 i stadgan, och som inte kan frångås<sup>34</sup>.

ii) Behovet av att införa **särskilda skyddsåtgärder för att säkerställa efterlevnad av alla dataskyddsprinciper**, särskilt **uppgiftsminimering, ändamålsbegränsning och insyn**. Relevanta skyddsåtgärder omfattar, utan att begränsas till, att ange vilka typer av uppgifter som får behandlas, de ändamål för vilka uppgifterna får behandlas, de berörda registrerade, de parter som personuppgifterna får delas med och lagringsperioder. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt skyddsåtgärder för behandling **för vetenskapliga forskningsändamål** vilka säkerställer **laglig, ansvarsfull och etisk datahantering**, såsom **krav på förhandskontroll** av forskare som kommer att ha tillgång till stora mängder potentiellt känsliga personuppgifter<sup>35</sup>.

iii) Vikten av skyldigheten till **inbyggt dataskydd och dataskydd som standard**, som är särskilt relevant när det gäller **”uppkopplade produkter”** (t.ex. sakernas internet och kropparnas internet<sup>36</sup>), på grund av de betydande riskerna för de berörda personernas grundläggande fri- och rättigheter<sup>37</sup>.

För Europeiska dataskyddsstyrelsen

Ordförande

(Andrea Jelinek)

---

<sup>34</sup> Se Europeiska dataskyddsstyrelsens uttalande om dataförvaltningsakten mot bakgrund av lagstiftningsutvecklingen, s. 4.

<sup>35</sup> Se till exempel villkoren i artikel 31.4 och 31.5 i rättsakten om digitala tjänster.

<sup>36</sup> Se den inledande konsekvensbedömningen till dataakten, s. 6, där det hänvisas till smarta hushållsapparater, kroppsnära föremål och hemassistenter. Denna kan hittas på:

[https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13045-Data-Act-&-amended-rules-on-the-legal-protection-of-databases\\_en](https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13045-Data-Act-&-amended-rules-on-the-legal-protection-of-databases_en).

<sup>37</sup> Se artikel 29-gruppens yttrande 8/2014 om den senaste utvecklingen för sakernas internet, s. 6–9, som kan hittas på:

[https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp223\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp223_en.pdf).



BILAGA: Förteckning över tidigare yttranden och uttalanden som antagits av Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen

- ) Gemensamt yttrande 03/2021 från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om dataförvaltning (dataförvaltningsakten), antaget den 11 mars 2021, går att hitta på: [https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-032021-proposal\\_en](https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-032021-proposal_en)
- ) Europeiska dataskyddsstyrelsens uttalande 05/2021 om dataförvaltningsakten mot bakgrund av lagstiftningsutvecklingen, antaget den 19 maj 2021, går att hitta på: [https://edpb.europa.eu/system/files/2021-05/edpb\\_statementondga\\_19052021\\_en\\_0.pdf](https://edpb.europa.eu/system/files/2021-05/edpb_statementondga_19052021_en_0.pdf)
- ) Gemensamt yttrande 05/2021 från Europeiska dataskyddsstyrelsen och Europeiska datatillsynsmannen om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om harmoniserade regler för artificiell intelligens (rättsakt om artificiell intelligens), antaget den 18 juni 2021, går att hitta på: [https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-52021-proposal\\_en](https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/edpbbedps-joint-opinion/edpb-edps-joint-opinion-52021-proposal_en)
- ) Europeiska datatillsynsmannens yttrande 01/2021 om förslaget till rättsakt om digitala tjänster, antaget den 10 februari 2021, går att hitta på: [https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act\\_en](https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act_en)
- ) Europeiska datatillsynsmannens yttrande 02/2021 om förslaget till rättsakt om digitala marknader, antaget den 10 februari 2021, går att hitta på: [https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act\\_en](https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/opinions/digital-services-act_en)
- ) Europeiska datatillsynsmannens yttrande 03/2020 om EU-strategin för data, antaget den 16 juni 2020, går att hitta på: [https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-06-16\\_opinion\\_data\\_strategy\\_en.pdf](https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-06-16_opinion_data_strategy_en.pdf)
- ) Europeiska datatillsynsmannens preliminära yttrande 08/2020 om det europeiska hälsodataområdet, antaget den 17 november 2020, går att hitta på: [https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-11-17\\_preliminary\\_opinion\\_european\\_health\\_data\\_space\\_en.pdf](https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/20-11-17_preliminary_opinion_european_health_data_space_en.pdf).